

[Justitsministeren]

Det udvalg, som Justitsministeriet på baggrund af drøftelser her i Folketinget nedsatte i 1983 til at overveje spørgsmålet om en lovrevision, har anbefalet, at sindssygeloven fra 1938 afløses af en ny lov, og har i den forbindelse udarbejdet et lovudkast med ledsagende bemærkninger.

Sindssygeloven er hidtil blevet bedømt som en lov om retssikkerhedsgarantier i forbindelse med anvendelse af tvang. Udvalget har i den forbindelse peget på, at hovedvægten i dag i højere grad bør lægges på de behandlingsmæssige aspekter og samhörigheden med anden sundheds- og sygehuslovgivning. Et mindretal har således anbefalet, at loven flyttes til Sundhedsministeriet. Flertallet i udvalget afstod fra at tage stilling til spørgsmålet under henvisning til, at spørgsmålet efter grundloven henhører under Statsministeriet. I nogle af høringssvarene peges der også på, at loven bør overflyttes til Sundhedsministeriet.

Da lovforslaget imidlertid er forberedt af et udvalg under Justitsministeriet, har regeringen fundet det rigtigst, at det er justitsministeren, der er ansvarlig for forslagens fremsættelse og behandling i Folketinget. På baggrund af den nævnte udvikling kan der imidlertid være anledning til at overveje betydningen af, at loven i højere grad må betragtes som en del af sundhedslovgivningen.

Det foreliggende lovforslag bygger i overensstemmelse med indstillingen fra det nævnte udvalg på det grundsynspunkt, at anvendelse af tvang i forbindelse med indlæggelse og behandling på psykiatrisk afdeling skal forebygges og undgås, i det omfang det overhovedet er muligt, men at tvang på den anden side ikke helt kan undværes på dette område.

Som hovedpunkter i lovforslaget kan nævnes, at betingelserne for at anvende tvang foreslås skærpet og præciseret.

Med henblik på at formindske brugen af tvang mest muligt foreslås det som et grundlæggende princip, at tvang kun anvendes, når alle andre muligheder er udtømt, og at den tvangsansvendelse, der i så fald kommer på tale, begrænses til det absolut nødvendige.

Det foreslås i den forbindelse bl.a., at al tvang skal registreres og indberettes, og der indføres regler om obligatorisk efterprøvelse af fortsat frihedsberøvelse efter faste terminer.

Der opstilles endvidere en regel om fast vagt til bæltefikserede patienter.

Til afløsning af den eksisterende tilsynsværgeordning foreslås indført en ordning med patientrådgivere, hvilket vil indebære en styrkelse af den støtte, som patienter, der er undergivet tvang, vil få. Der foreslås oprettet patientråd eller afholdt patientmøder for derved at øge patienternes medindflydelse på egne forhold.

Endvidere foreslås regler om obligatorisk udarbejdelse af behandlingsplan for enhver, der indlægges på psykiatrisk afdeling, og regler om informeret samtykke, der skal sikre, at patienterne i videst muligt omfang hele tiden har kendskab til og er indforståede med den behandling, der foretages.

Endelig indeholder lovforslaget bestemmelser om en helt ny klageordning, hvorved der tilsigtes en forbedring af behandlingen af klagesager på dette område. Ud over den klageadgang, som den nye ordning indebærer, vil tvangsendlagte og tvangstilbageholdte patienter naturligvis fortsat være undergivet det tilsyn, som Folketinget i henhold til grundlovens § 71, stk. 7, udøver med behandlingen af administrativt frihedsberøvede personer.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og de ledsagende bemærkninger, skal jeg hermed anbefale forslaget til det høje Tings velvillige behandling.

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Hermed tillader jeg mig for det høje Folketing at fremsætte:

Forslag til lov for Færøerne om rettens pleje, om ændring af lov om retsafgifter, om ændring af lov om børns retsstilling og om ikrafttrædelse af lov om ydelse af juridisk bistand samt om inkasso- og detektivvirksomhed m.v.

(Lovforslag nr. L 46).

Lovforslaget skal afløse den gældende retsplejelov for Færøerne, der er fra 1979.

Lovforslaget tilsigter således en revision og modernisering af retsplejeloven for Færøerne. Efter lovforslaget sættes en række ændringer i den danske retsplejelov, der er gennemført 1973-84, i kraft for Færøerne med de afvigelser, som de særlige færøske forhold tilsiger.

Som det fremgår af lovforslagets bemærkninger, bygger forslaget på et udkast fra en arbejdsgruppe, der har været nedsat på Færøerne.